

Otázky a odpovede týkajúce sa poskytovania informácií o potravinách spotrebiteľom

Brusel, 11 december 2014

Dnešní spotrebitelia požadujú stále jasnejšie a zrozumiteľnejšie informácie na obaloch potravín, a to či už pri nákupoch cez internet alebo v supermarketoch, aby presne vedeli, čo jedia. Okrem toho stále viac ľudí trpí alergiami. Ako môže tínedžer trpiaci alergiou na arašidy vedieť, čo môže jesť, keď ide na večeru s priateľmi? Ako môže ktokoľvek, kto chce znížiť svoj príjem soli, vedieť, aký typ občerstvenia je preň najvhodnejší? Ako si môžu byť spotrebitelia istí pôvodom mäsa, ktoré práve kúpili? Od 13. decembra 2014 sa v celej EÚ začnú uplatňovať nové pravidlá týkajúce sa tejto problematiky.

Bolo skutočne potrebné meniť právne predpisy o označovaní potravín?

V súčasnosti platné právne predpisy týkajúce sa všeobecného označovania potravín sú v platnosti od roku 1978 a pravidlá týkajúce sa označovania výživovej hodnoty boli prijaté v roku 1990. Odvtedy sa nároky spotrebiteľov a spôsoby predaja výrazne zmenili. Spotrebitelia v EÚ chcú byť pri nákupe potravín lepšie informovaní. Vyžadujú zrozumiteľné, presné a nezavádzajúce obaly. Nové právne predpisy, ktoré sa pripravovali viac ako tri roky, pomôžu spotrebiteľom robiť kvalifikované rozhodnutia o potravinách, ktoré nakupujú. Tiež by mohli prispieť k zdravšiemu životnému štýlu a ku kúpe zdravších výrobkov.

Aké zmeny môžeme očakávať od nového systému označovania?

Nové právne predpisy stanovujú všeobecné zásady týkajúce sa označovania potravín. Zároveň stanovujú konkrétnejšie požiadavky, medzi ktoré napríklad patria:

- lepšia čitateľnosť informácií (minimálna veľkosť písma pre povinné informácie),
- jasnejšia a jednotná prezentácia [alergénov](#) v zozname zložiek balených potravín (zvýraznenie pomocou písma, štýlu alebo farby pozadia),
- povinné informácie o alergénoch v prípade nebalených potravín, a to aj v reštauráciách a kaviarňach,
- požiadavka na určité informácie o výživovej hodnote na väčšine balených spracovaných potravín,
- povinné informácie o pôvode čerstvého mäsa z ošúpaných, oviec, kôz a hydiny,
- rovnaké požiadavky na označovanie bez ohľadu na to, či ide o nákup cez internet, predaj na diaľku alebo nákup v obchode,
- zoznam umelých nanomateriálov v zložkách,
- osobitné informácie o rastlinnom pôvode rafinovaných olejov a tukov,
- prísnejšie pravidlá týkajúce sa zavádzajúcich praktík,
- označenie náhradnej zložky v prípade „imitácií potravín“ ,
- jasné označenie „tvarované mäso“ „tvarované rybie mäso“ a
- jasné označenie rozmrazených výrobkov.

Budú sa riešiť malé, nečitateľné údaje?

Malé a nečitateľné údaje sú hlavným problémom, ktorý sa bude riešiť v nových právnych predpisoch. Podľa nových právnych predpisov musia byť povinné informácie vytlačené v určitej minimálnej veľkosti písma a nepovinné informácie (napr. slogany či tvrdenia) nesmú byť zobrazené tak, aby prekryvali povinné informácie. V budúcnosti sa stanovia ďalšie pravidlá týkajúce sa čitateľnosti.

Pomôžu mi tieto nové predpisy zdravšie jesť?

V zásade áno. Budú sa uvádzať jasnejšie informácie o určitých dôležitých výživových vlastnostiach spracovaných potravín, ako sú napr. **informácie o energetickej hodnote výrobku a obsahu tukov, nasýtených tukov, uhľohydrátov, cukrov, bielkovín a soli**. To spotrebiteľom umožní porovnať potraviny pred nákupom a pomôže im to kvalifikovanejšie sa rozhodovať o ich stravovaní v súlade s ich individuálnymi požiadavkami. Niektoré informácie o vybraných živinách bude možné uvádzať aj na

prednej strane balenia, čo spotrebiteľom pri nákupe umožní jednoduchšie porovnanie výrobkov.

Ako sú zohľadnené požiadavky alergikov na informácie?

Novými pravidlami sa sprísňujú súčasné informácie o určitých látkach spôsobujúcich alergické reakcie alebo neznášanlivosť. Cieľom je informovať ľudí, ktorí trpia potravinovými alergiami, a lepšie chrániť ich zdravie. Potravinárske podniky budú musieť poskytovať takéto informácie na všetkých potravinách. Spôsob, akým sa takéto informácie majú poskytovať, určia orgány jednotlivých členských štátov EÚ.

Aké požiadavky na poskytovanie informácií o potravinách sa vzťahujú na nákup potravín cez internet a predaj potravín na diaľku?

V nových pravidlách sa výslovne stanovuje, že keď sa potraviny predávajú prostriedkami komunikácie na diaľku, musí byť pred nákupom k dispozícii väčšina informácií, ktoré sa povinne uvádzajú na obale. Takéto informácie sa musia poskytnúť v podkladových materiáloch predaja na diaľku (webová stránka alebo katalóg) alebo prostredníctvom iných vhodných prostriedkov. Táto požiadavka sa vzťahuje na všetky spôsoby dodávky potravín spotrebiteľom. Inými slovami informácie, ktoré sa majú poskytovať na obaloch potravín, sa musia poskytovať bez ohľadu na to, či sa výrobok kupuje cez internet, prostredníctvom zásielkového predaja (napríklad katalóg) alebo v supermarkete.

Budem vďaka novým predpisom lepšie informovaný o pôvode potravín, ktoré si kupujem?

V nových pravidlách sa vo všeobecnosti zachováva súčasný prístup: **označovanie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu je na potravinách nepovinné** okrem prípadu, že by ich neoznačenie mohlo spotrebiteľov zavádzať.

Nariadenie zavádza **povinné označovanie pôvodu** v prípade čerstvého mäsa z oviec, kôz, hydiny a ošipáných. Komisia prijala vykonávacie pravidlá, v ktorých sa určuje, akým spôsobom sa prezentujú informácie o pôvode. V predpisoch sa až na niektoré výnimky stanovuje, že na obale sa uvedie členský štát alebo tretia krajina, v ktorých bolo zviera chované a zabitú.

.. Uvádzať sa musí aj krajina alebo miesto pôvodu hlavných zložiek, ak pochádzajú z iného miesta ako konečný výrobok. Napríklad na obale masla vyrobeného z dánskeho mlieka v Belgicku by sa mohlo uvádzať „vyrobené v Belgicku z dánskeho mlieka“. Tieto pravidlá ochránia spotrebiteľov pred zavádzajúcimi údajmi o pôvode a zabezpečia rovnaké podmienky pre všetky potravinárske podniky.

Ako môžem vedieť, či konzumujem „pravé“ potraviny a nie „falošné“?

Falšovanie potravín a nápojov je veľký problém. Výrobky sa môžu falšovať rôznymi spôsobmi, môže ísť napríklad o „pančovanie“ (riedenie) výrobku alebo nahradenie niektorých zložiek nekvalitnejšími zložkami alebo uvedenie nepravdivého pôvodu výrobku.

Nové pravidlá majú zabezpečiť, že sa k výrobku, ktorý nie je tým, čím sa zdá, poskytnú príslušné informácie, aby sa zabránilo zavádzaniu spotrebiteľov určitou prezentáciou alebo vzhľadom výrobku. Ak boli niektoré zložky, ktoré sa v určitej potravine bežne nachádzajú, nahradené inými, náhradné zložky sa budú zreteľne uvádzať na obale a nielen v zozname zložiek výrobku. V prípade mäsových a rybích výrobkov sa bude zreteľne uvádzať, či bola do výrobku pridaná voda alebo bielkoviny iného živočíšneho pôvodu. Navyše ak tieto potraviny vyvolávajú dojem, že sú vyrobené z jedného kusa mäsa alebo ryby, hoci pozostávajú z rôznych spojených kusov, označia sa ako „tvarované mäso“ alebo „tvarované rybie mäso“.

V prípade potravín, ktoré naznačujú alebo uvádzajú nepravdivé miesto pôvodu, sa novými pravidlami stanovujú určité kritériá, ktoré zabezpečia, že dobrovoľné označenia pôvodu nebudú zavádzať spotrebiteľov. Od podnikov, ktoré uvádzajú tvrdenia o pôvode, sa vyžaduje poskytnutie ďalších informácií, aby spotrebiteľia vedeli, odkiaľ charakteristická zložka potraviny skutočne pochádza, a nielen údaje o krajine, v ktorej sa potravina naposledy spracovala.

Uvidíme zmeny na etiketách od 13. decembra 2014?

Áno, potravinárskemu priemyslu sa poskytlo prechodné obdobie v trvaní troch rokov, aby pravidlá mohli nadobudnúť účinnosť od 13. decembra 2014. Na trhu však stále môžete nájsť výrobky označené podľa starých pravidiel, keďže nariadenie umožňuje vyčerpanie zásob v prípade potravín uvedených na trh alebo označených pred 13. decembrom 2014 (pozor: nejde o vyčerpanie zásob obalových zásob).

Pravidlá o povinných informáciách o výživovej hodnote sa budú uplatňovať len od 13. decembra 2016. Ak sa však na etiketách uvádzajú po 13. decembri 2014 údaje o výživovej hodnote, musia byť v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení.

Čo mám robiť, ak po 13. decembri 2014 nájdem obal, ktorý nie je v súlade s novými pravidlami?

Zodpovednosť za presadzovanie pravidiel označovania potravín majú členské štáty a sťažnosti je potrebné adresovať ich príslušným orgánom.

Príloha

Main innovations introduced by Regulation (EU) No 1169/2011* on the provision of food information to consumers

*All innovations will start to apply from 13 December 2014 with the exception of mandatory nutrition labelling which will be applicable from 13 December 2016.

Food concerned	Innovation
All foods – Nutrition declaration	Mandatory nutrition declaration from 13 December 2016* When the nutrition declaration is provided after 13/12/2014 it should comply with the new rules. *Some foods are exempted
"Allergens" -Prepacked food	"Allergens" shall be indicated in the list of ingredients and shall be emphasised through a typeset that clearly distinguishes it from the rest of the list of ingredients, for example by means of the font style or background colour.
"Allergens" - Non-prepacked food	Mandatory allergen information.
All food – Legibility of labels	- Minimum font size - Voluntary information shall not be displayed to the detriment of the space available for mandatory information.
Foods sold through distance selling	Availability of all mandatory food information (except for date marking) before the purchase is concluded on the material supporting the distant selling (without supplementary costs for the consumer). All mandatory food information shall be available at the moment of delivery.
Ingredients in form of engineered nanomaterials in food	All ingredients present in the form of engineered nanomaterials shall be clearly indicated in the list of ingredients. The names of such ingredients shall be followed by the word ' nano ' in brackets.
Refined oils and fats of vegetable origin	Indication and designation of ingredients: - Mandatory indication of the specific vegetable origin of oils / fats - The expression "fully hydrogenated" or "partly hydrogenated" must accompany the indication of a hydrogenated oil / fat
Meat other than beef (swine, sheep, goat and poultry)	Mandatory origin labelling for meat of swine, sheep, goats and poultry The rules, with some exemptions, provide that the Member State or third country where the animal was reared and slaughtered must appear on the label.
Frozen meat, frozen meat preparations and frozen unprocessed fishery products	Indication of date of freezing or the date of first freezing To be indicated as follows " frozen on day/month/year "
Defrosted foods: Foods that have been frozen before and which are sold defrosted	The name of the food should be accompanied by the designation " defrosted "* *Some exemptions apply
Meat products, meat preparations and fishery products containing added proteins as such, including hydrolysed proteins, of a different animal origin.	The name of the food shall bear an indication of the presence of those proteins and of their origin
Meat products, meat preparations and fishery products which have the appearance of a cut / joint/ slice / fillet / carcase / portion of meat or fish	The name of the food shall include the indication of the presence of added water when this exceeds 5% of the weight of the finished product
Meat products, meat preparations and fishery products which may give the impression that they are made of a whole piece of meat or fish, but actually consist of different pieces combined together by other ingredients, including food additives and food enzymes or by other means.	The name of the food shall be accompanied by the following indication " formed meat " or " formed fish ".
"Imitation foods" : Foods in which consumers expect an ingredient or component to be	The name of the food of these foods shall be accompanied by a clear indication of the component or the ingredient that has been

normally used or naturally present but in reality is substituted with another. For example, fake cheese.

used for partial or whole substitution.

MEMO/14/2561

Pre verejnosť:

[Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)